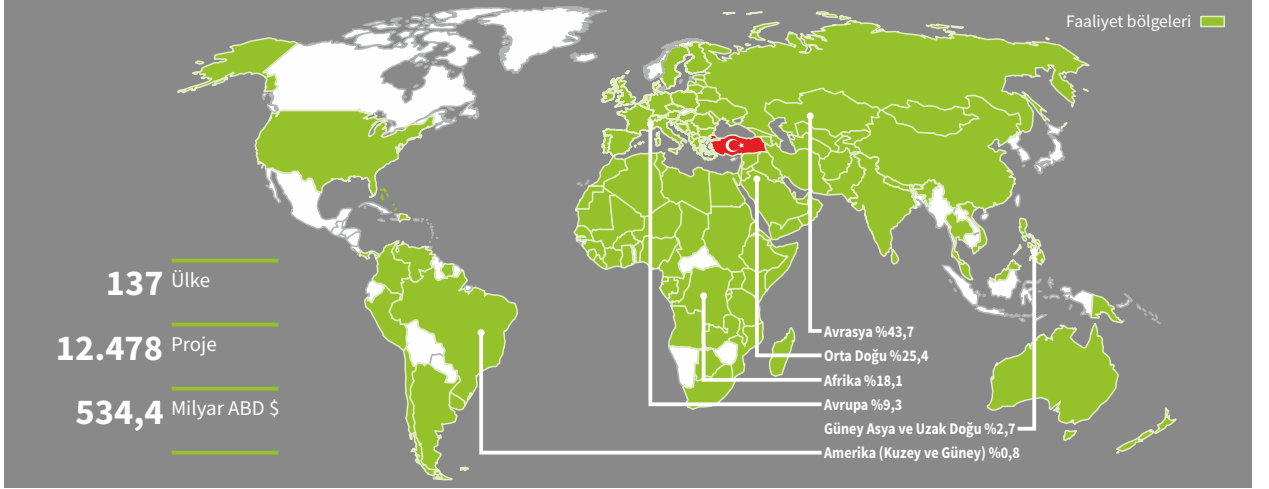

TÜRK YURT DIŞI MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ (1972-2024)

TÜRK YURT DIŞI MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ (1972-2024)

Genel Deęerlendirme

GSYH'nın yaklaşık %6'sını oluşturan ve 2 milyondan fazla kişiye iş yaratan inşaat sektörü Türkiye'nin ekonomik kalkınmasında çok önemli bir rol oynamaktadır. Diğer sektörler üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkileri dikkate alındığında, inşaat sektörünün Türk ekonomisindeki payı %30'lara ulaşmaktadır.

Türk müteahhitlerinin ve yapı malzemesi üreticilerinin uluslararası pazardaki sürekli artan rekabet gücü, sektörün ödemeler dengesine önemli katkılarda bulunmasını sağlamaktadır.

1972 yılından 2024 yılı sonuna kadar geçen sürede Türk müteahhitleri, 137 ülkede 534,4 milyar ABD Doları tutarında 12.478 proje üstlenmiştir. Ayrıca Türkiye, inşaat malzemeleri üretiminde dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir.

Türkiye'nin coğrafi konumu, Türk inşaat sektörünün küresel rekabet gücüne katkı sağlayan önemli faktörlerden birisidir. Uluslararası standarttaki hizmetin rakiplerden daha uygun fiyatlarla sunumu, yüksek müşteri memnuniyeti, güvenilir iş ortaklığı, çok çeşitli projelerde kazanılmış zengin uluslararası deneyim, çevre ülkelerdeki iş ortamlarına aşinalık, nitelikli insan gücü ve risk alma kapasitesi Türk müteahhitlerini rekabette üstün kılan diğer önemli özelliklerdir.

Türk müteahhitlik firmaları 5 kıtada, 137 ülkede rakipleriyle yüksek kaliteli, uygun fiyatlı ve zamanında üretimle başarıyla rekabet etmektedir. Afrika, Avrasya ve Ortadoğu ülkelerinde, sadece müteahhitlikte değil, inşaat malzemeleri üretiminden, konut, sanayi ve turizme kadar uzanan çok çeşitli yatırım alanlarında da faaliyet gösteren Türk müteahhitleri tüm bu alanlarda uluslararası işbirliğine açıktır. Türk müteahhitlik firmaları, uluslararası pazarda 1972 yılından günümüze kadar geçen sürede, riskli bölgelerde, en zor projelerde ve her çeşit iş ortamında edindikleri zengin birikim ve deneyim ile rekabet güçlerini artırmaya devam etmektedir.

Çeşitli pazarlarda kazanılmış büyük deneyim, uluslararası standartlarda uygun maliyetli hizmet sunumu, inisiyatif alma kabiliyeti, risk alma isteği, güvenilir ve uzun vadeli iş ortağı olma özellikleri Türk müteahhitlerinin başarılarının temel unsurlarıdır.

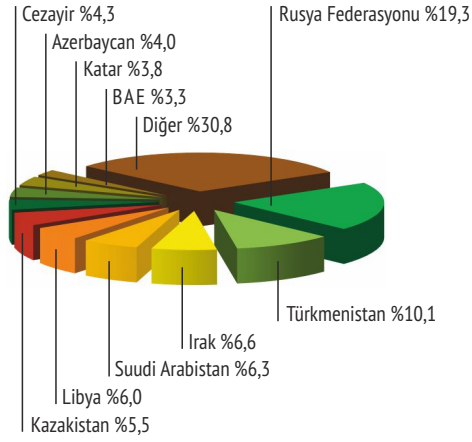
Bunlara ilaveten, iyi iletişim kabiliyeti ile faaliyet gösterilen ülkelerdeki sosyal yaşama uyum, ülkeye katma değer sağlama ve yerel işgücü istihdamı da firmalarımız için avantaj oluşturmaktadır.

Uluslararası toplam iş hacmi bölgesel dağılımı itibariyle değerlendirildiğinde; %43,7'lik bir pay ile ve diğerlerine göre açık farkla Avrasya ülkelerinin öne çıktığı görülmektedir. Avrasya'yı sırasıyla Ortadoğu (%25,4), Afrika (%18,1), Avrupa (%9,3), Güney Asya ve Uzak Doğu (%2,7) ile Kuzey ve Güney Amerika (%0,8) izlemektedir.

Diğer bir deyişle, 1972-2024 döneminde Türk müteahhitlik firmalarının uluslararası işlerinin yaklaşık %50'sinin Avrasya ülkelerinde, yaklaşık %90'ının ise Avrasya, Orta Doğu ve Afrika ülkelerinde gerçekleştirilmiş olduğu söylenebilir.

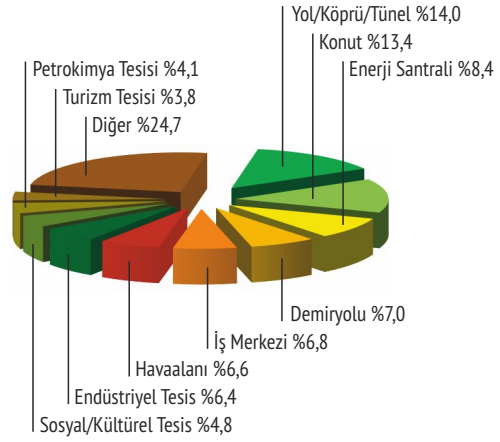
1972-2024 döneminde, Türk müteahhitlerinin yurt dışında üstlendikleri işlerin ülkelere göre dağılımı incelendiğinde, Rusya Federasyonu'nun (%19,3) lider konumunu koruduğu, Rusya Federasyonu'nu Türkmenistan (%10,1), Irak (%6,6) ve Suudi Arabistan'ın (%6,3) izlediği görülmektedir.

Yurt Dışı Faaliyetlerin Ülkelere Göre Dağılımı (1972-2024)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

Yurt Dışı Faaliyetlerin İş Türlerine Göre Dağılımı (1972-2024)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

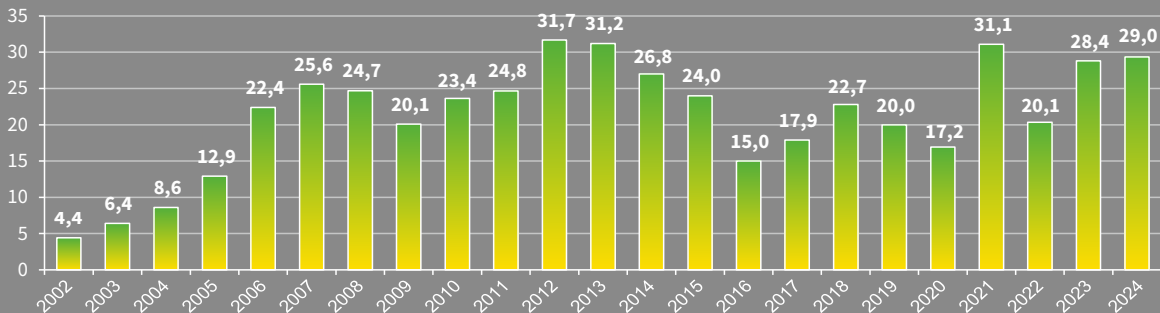
1972 yılından günümüze kadar geçen sürede en çok proje üstlenilen sektörlerin dağılımında ilk 5 sıraya bakıldığında, yol/köprü/tünel projelerinin %14'lük pay ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Ardından sırasıyla; konut, enerji santralleri, demiryolu ve iş merkezleri gelmektedir.

Yıllar itibariyle yol/köprü/tünel, enerji santrali, endüstriyel tesisler, havaalanı, demiryolu gibi projelerin payında artışlar gerçekleşmiştir.

Son yirmi iki yıllık döneme bakıldığında, Türk müteahhitlik firmaları tarafından yurt dışında üstlenilen yıllık yeni iş tutarının 2005 yılında 12,9 milyar ABD Doları olduğu, 2006 yılında ise 22,4 milyar ABD Doları seviyesine ulaştığı görülmektedir.

2010-2024 döneminde, Türk müteahhitlik firmalarının yıllık uluslararası iş hacminde inişli - çıkışlı bir görünüm hâkim olmuştur. 2010 yılında 23,4 milyar ABD Doları olan yıllık yeni iş tutarı 2012 yılında 31,7, 2013 yılında ise 31,2 milyar ABD Doları ile en yüksek seviyelere ulaşmıştır.

Türk Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri, 2002-2024 (milyar ABD Doları)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

TÜRK YURT DIŞI MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ (1972-2024)

2013 yılından sonra enerji ve hammadde fiyatlarındaki gerileme, Rusya Federasyonu'na yönelik yaptırımlar gibi konjonktürde ortaya çıkan gelişmelerle sektörde gerileme başlamıştır. 2014 yılında %15 oranında bir düşüş kaydedilerek, yıllık iş hacmi 26,8 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Ancak dünyadaki siyasi ve ekonomik gelişmeler, petrol ile emtia fiyatlarındaki gerileme ve Rusya pazarında yaşanan sorunların etkisi ile bu rakam, 2016 yılında 15 milyar ABD Doları düzeyine kadar gerilemiştir.

Sektörün yıllık yeni proje tutarı 2018 ve 2019 yıllarında sırasıyla 22,7 milyar ABD Doları ve 20 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiş, 2020 yılında da, salgın nedeniyle beklenen 20 milyar ABD Doları seviyesine ulaşamamaya 17,2 milyar ABD Doları düzeyinde kalmıştır.

2021 yılında ise, pandemi nedeniyle getirilen kısıtlamaların yavaş yavaş kaldırılması ve aşılamanın başlaması ile birlikte Türk müteahhitlik hizmetlerinde yeniden bir canlanma başlamış ve yıllık yeni proje tutarı 2012-2013 yılları tutarlarını yakalayarak 31,7 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılı Şubat ayında Rusya-Ukrayna savaşının başlaması, savaşın ve savaş nedeniyle Rusya'ya uygulanan yaptırımların bölgesel ve küresel etkileri ile birlikte dünya ekonomisindeki daralma sonucunda 2022 yılı proje tutarımız 20,1 milyar ABD Doları olmuştur.

2023 yılı sonu itibarı ile 28,4 milyar ABD Doları seviyesine ulaşan iş hacmi, 2024 yılı sonu itibarıyla 29 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Sektörün önde gelen yayımlarından "Engineering News Record" Dergisi tarafından Eylül 2024'te yayımlanan "Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi" listesinde Türkiye, 43 firma ile Çin'in ardından ikinci sırada yer almıştır.

En Büyük 250 Uluslararası Müteahhit*											* Eylül 2024
Ülke	Firma Sayısı										
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	
Çin	81	81	79	78	74	77	69	65	65	65	
Türkiye	43	40	42	40	44	44	46	46	40	43	
ABD	38	39	41	41	35	36	36	43	38	32	
İtalya	13	12	13	12	11	12	11	14	15	15	
G. Kore	11	11	12	11	12	12	11	11	13	12	
Japonya	10	11	11	11	13	11	14	13	14	14	
İspanya	8	9	8	10	11	10	11	11	11	11	
Fransa	5	3	3	3	4	3	3	3	4	4	
Hindistan	5	5	5	5	5	5	6	3	4	3	
Mısır	5	5	4	4	4	3	4	3	4	4	
Kanada	4	1	3	3	3	3	2	3	-	2	
Almanya	2	2	3	5	3	4	4	2	4	4	
Avusturya	2	2	3	5	5	4	4	3	3	4	
Diğer	23	29	23	22	26	26	29	30	32	37	
Toplam	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	

Tarihçe

Türkiye'nin üzerinde bulunduğu Anadolu Yarımadası, insanoğlunun ilk kez yerleşik düzene geçtiği İ.Ö. 8000'lerden bu yana, 13 büyük uygarlığın yaşam sürdüğü ve geride muhteşem tarihi sitler ile yapılar bıraktıkları bir dünya tarihi sahnesi olmuştur. Anadolu kültürel mirasının bu inanılmaz zenginliği ve çeşitliliği, Hitit, Roma, Bizans ve Osmanlı dönemleri de dahil olmak üzere bin yıllara uzanan bir gelişme sürecinde Türk inşaat geleneğinin olgunlaşmasını beslemiş olan önemli faktörlerdir.

Türk inşaat sektörünün Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana geçen süredeki gelişimini beş ardışık dönemde değerlendirmek mümkündür: Hazırlık, iç pazar etkinliği, uluslararası pazara açılma, pazar ve ürün çeşitlenmesi ve küresel rekabet. İlk iki dönem, 1970'lerin başına kadar devam etmiştir.

Cumhuriyetin Kuruluşu ve İlk Adımlar

1923'te Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun ardından ve Cumhuriyet ile birlikte gelen siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel reformlar paralelinde hızlı bir modernleşme süreci yaşanmış, ülke genelinde önemli altyapı ve sanayi yatırımları gerçekleştirilmiştir. Bu gelişme öylesine hızlı olmuştur ki: Devlet, ülkedeki mimar ve mühendis açığını kapatmak için, 1920'li yıllarda, yabancı uzmanların kamu kurumlarında çalıştırılmasına imkan vermek de dahil olmak üzere bir dizi özel önlem almak zorunda kalmıştır. Bu politikaların katkısıyla ve kısmen de, Avrupa'da o dönemde yaşanmakta olan ekonomik kriz nedeniyle, çok sayıda Avrupalı mimar, mühendis ve girişimci Türkiye'ye gelmiştir. İstanbul'da 1925 ve 1926 yıllarında kurulmuş olan 28 inşaat şirketinin en az üçte birini Avrupa kökenli firmalar oluşturmuştur.

1930'lu yıllar, izleyen dönemde çok sayıda büyük inşaat firması kuracak ve hem Türkiye hem de yurt dışında birçok zor projeyi başarıyla tamamlayacak ilk Türk mühendisleri kuşağının yetişme dönemi olmuştur.

Türkiye'nin 1950'de yaşadığı politik değişim ve 1952'de NATO'ya girişi, daha sonraki dönemde gerçekleştirilen altyapı yatırımları açısından Türk inşaat sektörünün önemli dönüm noktalarından biridir. Aynı dönemde, ilk mühendisler üniversiteden mezun olmuş ve meslek yaşamlarına, onlara kendi şirketlerini kurmaları için büyük fırsatlar sunan bir ortamda başlamışlardır. 1952 yılında, Türk inşaat sektörünün en eski sivil toplum kuruluşlarından biri olan Türkiye Mühendisler Birliği'ni (TMB) kuranlar da bu iş adamları olmuşlardır.

1950'lerdeki su projeleri, 1960'ların sonunda ve 1970'lerin başında gündeme gelen büyük barajlar ile elektrik santralleri inşaatları Türk müteahhitlerine faaliyetlerini Anadolu'ya yayarak geliştirmeleri için pek çok fırsat sunmuştur.

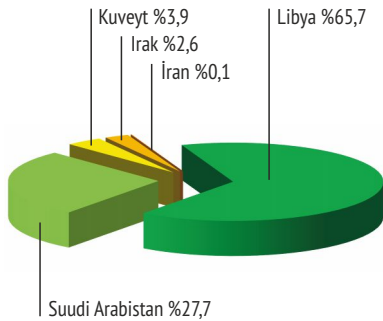
1972-1979 Dönemi: Yurt Dışı Müteahhitlik Serüveni Başlıyor

1970'lerde Türk müteahhitlik firmaları yabancı pazarlardaki iş fırsatlarından yararlanmanın yollarını aramaya başlamıştır. Türk müteahhitlerinin hizmetlerini ihraç ettikleri ilk ülke 1972 yılında Libya olmuş, 10 yıldan daha kısa bir sürede Türk müteahhitlik firmaları Ortadoğu ülkelerine yönelmiştir.

Toplam iş hacminde %65,7'lik payla Libya, Türk müteahhitlerinin uluslararası arenaya açıldıkları bu ilk dönemdeki bir numaralı pazarları olmuştur. Diğer ülkeler Suudi Arabistan (%27,7), Kuveyt (%3,9), Irak (%2,6) ve İran'dır (%0,1).

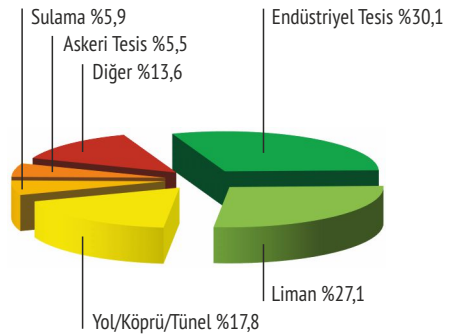
Bu dönemdeki ana faaliyet alanları arasında ise sırasıyla: endüstriyel tesisler (%30,1), liman (%27,1), yol/köprü/tünel (%17,8) ve sulama (%5,9) projeleri yer almıştır.

Yurt Dışı Faaliyetlerin Ülkelere Göre Dağılımı (1972-1979)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

Yurt Dışı Faaliyetlerin İş Türlerine Göre Dağılımı (1972-1979)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

TÜRK YURT DIŞI MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ (1972-2024)

1980-1989 Dönemi: Yeni İŐ Fırsatları

1980'ler, Türk ekonomisinin yeniden yapılandırılmasında önemli bir dönem olmuştur. 1983 yılından itibaren ve batılı ülkelerdeki gelişmeler paralelinde 1970'lerin kapalı ekonomisinden piyasa ekonomisine doğru önemli bir geçiş yaşanmıştır. Türk parasının "konvertibl" hale getirilmesi, Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi gibi yeni kurumların kurulması ile birlikte, ekonomik sisteme özelleştirme ve liberal ekonomi gibi yeni kavramlar eklenmiştir.

Aynı dönemde, Türkiye'de önemli altyapı yatırımları başlatılmıştır. Atatürk Barajı (2400 MW), otoyol projeleri (yaklaşık 2000 km.) ve telekomünikasyon yatırımları, Türk firmalarına yabancı ortaklarla işbirliği yapmak, teknik ve idari becerilerini geliştirmek ve küresel finans sistemi ile tanışmak için değerli fırsatlar yaratmıştır.

1980'lerin sonunda Avrasya'da gerçekleşen siyasi değişimler, Türk müteahhitlerinin yurt dışındaki iş fırsatlarının daha da gelişmesini sağlamış ve birçok firma Rusya Federasyonu'nun yanı sıra yeni kurulmuş olan Orta Asya Cumhuriyetlerine odaklanmıştır. Faaliyetlerin yaygınlaştığı diğer ülkeler ise; Irak, Suudi Arabistan, Yemen, Ürdün, İran, Amerika Birleşik Devletleri, Tunus, Birleşik Arap Emirlikleri ve Kuveyt olmuştur.

Oransal olarak göreceli bir düşüş kaydedilmiş olsa da yurt dışı müteahhitlik faaliyetleri ağırlıklı olarak yine Libya'da (%56,6) gerçekleşmiştir. İkinci sırada Irak (%19,9), üçüncü sırada ise Suudi Arabistan (%16) yer almıştır.

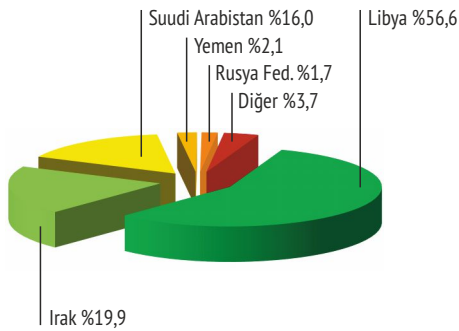
Eski SSCB'nin dağılması ile birlikte Rusya Federasyonu'nun (%1,7) yanı sıra yeni kurulan Orta Asya Cumhuriyetleri bu dönemin önemli gelişmeleri olarak ortaya çıkmıştır.

Türk müteahhitlik firmalarının Rusya pazarına girişi SSCB'nin son yıllarına rastlamıştır. SSCB'den ithal edilen doğal gazın bedelinin bir kısmının Türk mal ve hizmetleriyle ödenmesi şartını içeren SSCB - Türkiye Doğal Gaz Anlaşması 18 Eylül 1984 tarihinde imzalanmış ve 1987 yılında yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Anlaşma kapsamında, doğal gaz bedellerinin %25'lik kısmının müteahhitlik hizmetlerinde kullanılmaya başlanması Türk müteahhitlik firmalarının bu pazardaki faaliyetlerinin gelişmesini sağlamıştır.

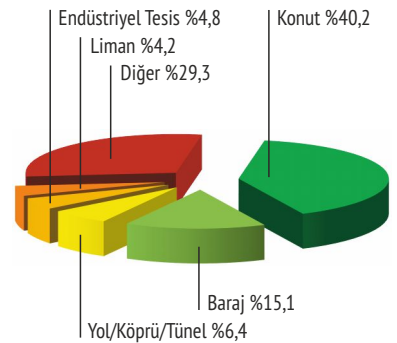
Bu dönemde konut (%40,2) ve baraj projeleri (%15,1) artış göstermiş, bunları yol/köprü/tünel (%6,4) ve endüstriyel tesis projeleri (%4,8) izlemiştir.

Yurt Dışı Faaliyetlerin Ülkelere Göre Dağılımı (1980-1989)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

Yurt Dışı Faaliyetlerin İŐ Türlerine Göre Dağılımı (1980-1989)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

1990-1999 Dönemi: Pazar Çeşitlenmesi

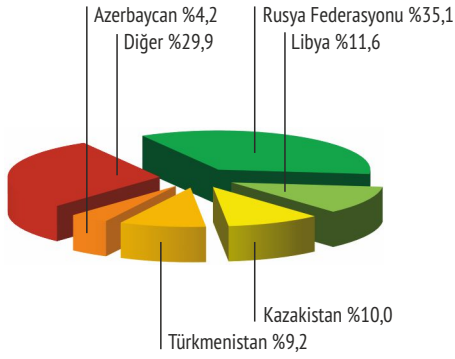
1990'lı yıllarda Orta Doğu ülkeleri ve Libya'da yaşanan ekonomik bunalım ve siyasi belirsizlikler, Türk müteahhitlerinin dikkatlerini yakın bölgelerdeki diğer ülkelere yöneltmiş, Avrasya, Balkan ve Asya ülkeleri önem kazanmaya başlamıştır. Bu dönemde Rusya Federasyonu, Ukrayna, Orta Asya Cumhuriyetleri, Almanya ve Pakistan'da birçok büyük ölçekli proje gerçekleştirilmiştir.

1990 - 1999 döneminde, Rusya Federasyonu ve diğer Avrasya ülkelerinde tamamlanan projelerin sayısı uluslararası işlerin neredeyse %60'ını oluşturmuştur.

Bu on yıllık döneme damgasını vuran en önemli trend pazar çeşitlenmesi olmuştur. Rusya Federasyonu'nun payı %35,1'e yükselirken, Libya'nın payı sert bir düşüş (%11,6) göstermiş, onu Kazakistan (%10), Türkmenistan (%9,2) ve Azerbaycan (%4,2) izlemiştir. Diğer önemli gelişmeler, Suudi Arabistan'daki işlerin oranında yaşanan kayda değer düşüş ve Irak'ın sahneden kaybolmasıdır.

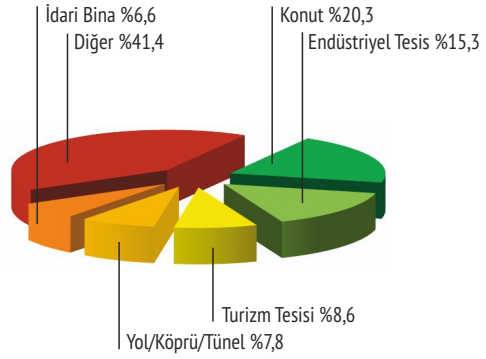
İş türlerinde konut inşaatlarının payı (%20,3) bir önceki döneme kıyasla önemli ölçüde gerilemiş olsa da konut bu dönemde de birincil faaliyet alanı olarak konumunu korumaya devam etmiş, onu sırasıyla endüstriyel tesis (%15,3), turizm tesisi (%8,6) ve yol/köprü/tünel (%7,8) izlemiştir.

Yurt Dışı Faaliyetlerin Ülkelere Göre Dağılımı (1990-1999)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

Yurt Dışı Faaliyetlerin İş Türlerine Göre Dağılımı (1990-1999)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

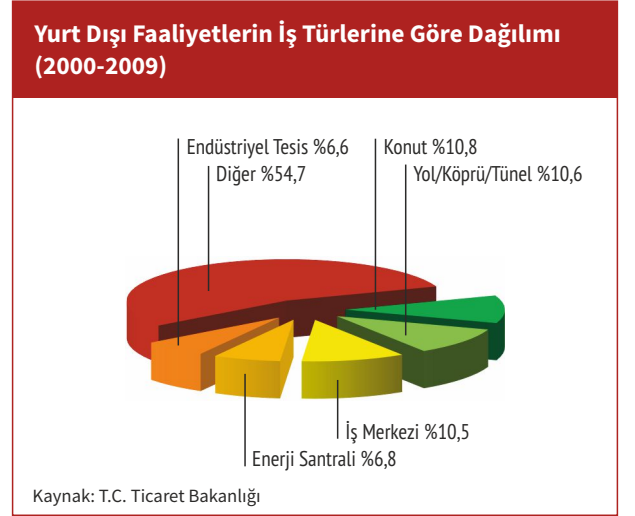
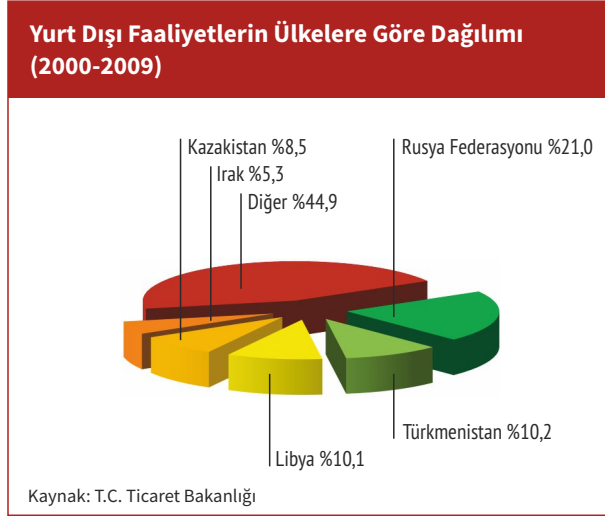

TÜRK YURT DIŞI MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ (1972-2024)

2000-2009 Dönemi: Uluslararası Pazara Odaklanma

2000-2009 yılları arasında, yurt dışı müteahhitlik faaliyetleri ağırlıklı olarak yine Rusya Federasyonu'nda (%21,0) gerçekleşmiştir. Bu ülkeyi sırasıyla Türkmenistan (%10,2), Libya (%10,1), Kazakistan (%8,5) ve Irak (%5,3) izlemiştir.

2000-2009 döneminde konut projelerinin payı %10,8 olarak gerçekleşmiş, buna paralel olarak yol/köprü/tünel (%10,6), iş merkezi (%10,5), enerji santrali (%6,8), endüstriyel tesis (%6,6) gibi projelerin toplam içindeki paylarında da önemli artışlar meydana gelmiştir.

Yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinde 2000-2009 döneminde gerçekleşen hızlı gelişmede rol oynayan faktörleri; yurt içindeki iş olanaklarının daralması, yurt dışındaki iş olanaklarının çekiciliği ve müteahhitlerimizin rekabet gücünün artması olmak üzere üç ana başlık altında toplamak ve kısaca şöyle özetlemek mümkündür:

- 2001 krizi sonrasında yurtdışı yatırımlar önemli ölçüde azalmıştır. Diğer taraftan, yurtdışındaki ihalelerde varlığını sürdüren "aşırı düşük teklif" sorunu nitelikli firmaları kendi ülkelerinde iş yapamaz hale getirmiş ve iş geliştirme çabalarının yurt dışına yoğunlaşmasına neden olmuştur.
- 1985-2000 döneminde yurtdışı pazarda yabancı ortaklarla işbirliği içerisinde büyük ölçekli altyapı projeleri gerçekleştiren Türk müteahhitlik firmaları uluslararası standartlarda üretim, proje yönetimi ve uluslararası finans kuruluşları ile ilişkiler hakkında büyük deneyim kazanmıştır.
- Petrol fiyatlarındaki artışa bağlı olarak, petrol ve doğalgaz zengini olan, aynı zamanda coğrafi ve kültürel yakınlığımız bulunan ülkelerdeki yatırımlar artmış ve Türk müteahhitleri için çekici iş fırsatları oluşmuştur.

Yukarıdaki faktörlere bağlı olarak yurt dışında alınan iş tutarları yıllık hedeflerin çok üzerine çıkan düzeylere ulaşmıştır.

Bu dönemdeki ana trendler, pazarların daha da çeşitlenmesi ve belirli proje türlerinde uzmanlaşmanın başlaması olmuştur. Türk müteahhitlerinin iş yaptıkları ülke sayısı önemli ölçüde artmış, bu nedenle ülkelerin iş toplamındaki payları göreceli olarak azalmıştır.

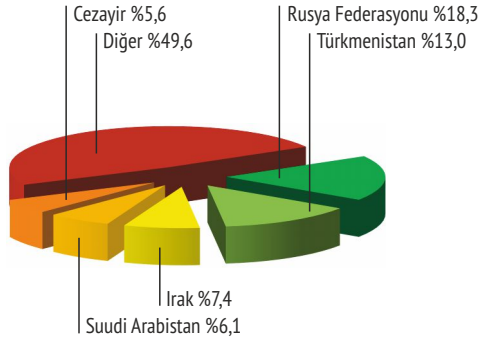
Önemli gelişmelerden bir başkası ise, Irak'ın savaş sonrası imar çalışmaları nedeni ile yeniden önemli pazarlar arasına girmesi olmuştur. Afganistan ve Irak'ta gerçekleşen müdahaleler sonrasında, bu ülkelerdeki imar çalışmaları, Türk müteahhitleri tarafından yakından izlenmiştir.

2010-2019 Dönemi: Küresel Pazara Dalgalı Görünüm Hâkim

2010-2019 döneminde Rusya Federasyonu (%18,3) Türk müteahhitleri için önde gelen pazar olma konumunu korurken, bu ülkeyi sırasıyla Türkmenistan (%13,0), Irak (%7,4), Suudi Arabistan (%6,1) ve Cezayir'in (%5,6) izlediği görülmektedir.

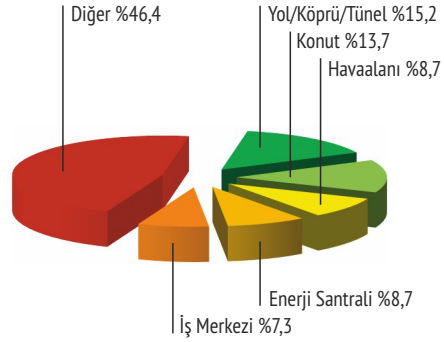
Bu dönemde, yol/köprü/tünel ile konut projelerinin payları sırasıyla %15,2 ve %13,7'ye yükselirken, havaalanı (%8,7) yeni bir alan olarak ortaya çıkmış, bunu enerji santrali (%8,7) ve iş merkezleri (%7,3) izlemiştir.

Yurt Dışı Faaliyetlerin Ülkelere Göre Dağılımı (2010-2019)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

Yurt Dışı Faaliyetlerin İş Türlerine Göre Dağılımı (2010-2019)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

İnşaat sektörü dergisi Engineering News Record (ENR) verilerine göre; uluslararası inşaat pazarının büyüklüğü, 2012-2014 döneminde 507-544 milyar ABD Doları arasında seyretmiş 2014-2016 döneminde ise 468,1 milyar ABD Doları'na kadar gerilemiştir.

2017 yılında 482,4 milyar ABD Doları'na ulaşan uluslararası inşaat pazarı büyüklüğü, 2018 yılında %1 gibi oldukça sınırlı bir gelişme kaydederek 487,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bu durum küresel inşaat sektöründe durgunluğun sürmekte olduğunun açık göstergesidir.

Korumacılık ve ticaret savaşları, politik çalkantılar ve emtia fiyatlarında yaşanan dalgalanmaların olumsuz etkisi altında olan uluslararası inşaat pazarı 2019 yılında %2,9 oranında daralarak 487,3 milyar ABD Doları'ndan 473,1 milyar ABD Doları'na gerilemiştir.

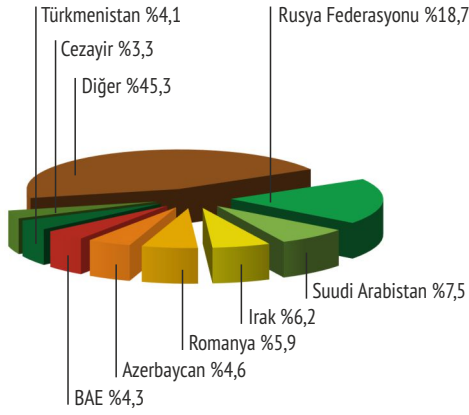
TÜRK YURT DIŞI MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ (1972-2024)

2020-2024 Yıllarına Genel Bakış

2020-2024 döneminde Türk müteahhitlik firmaları tarafından 110 ülkede 125,8 milyar ABD Doları tutarında 2109 proje üstlenilmiştir. Bu dönemde de Rusya Federasyonu (%18,7) birinci pazar olma konumunu korurken ülkeyi sırasıyla Suudi Arabistan (%7,5), Irak (%6,2), Romanya (%5,9) ve Azerbaycan (%4,6) izlemiştir.

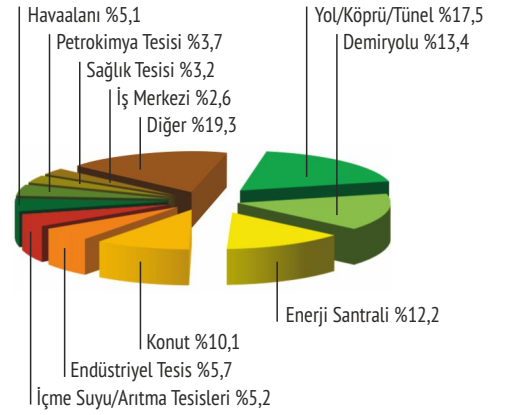
Anılan dönemde iş türlerinin dağılımı incelendiğinde; yol-köprü-tünel (%17,5) projelerinin bir önceki dönemdeki gibi ilk sırada yer aldığı, bunu demiryolu (%13,4), enerji santrali (%12,2), konut (%10,1), endüstriyel tesis (%5,7) ve içme suyu arıtma tesisi (%5,2) projelerinin izlediği görülmektedir.

Yurt Dışı Faaliyetlerin Ülkelere Göre Dağılımı (2020-2023)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

Yurt Dışı Faaliyetlerin İş Türlerine Göre Dağılımı (2020-2023)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı